

Delårsrapport 3. kvartal 2016

SpareBank 1 Skadeforsikring

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Styrets beretning per 3. kvartal 2016

SpareBank 1 Skadeforsikring oppnådde et resultat før skatt på 787,0 mill. kroner per tredje kvartal 2016. Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring endte på 568,9 mill. kroner. God underliggende drift og reduserte naturskader førte til tilfredsstillende skadeprosent på 61,8 prosent. Netto inntekt fra investeringer ble 291,6 mill. kroner, en økning på 309 prosent i forhold til samme tid i fjor.

Resultatutvikling

Utviklingen fra første halvår 2016 med god underliggende lønnsomhet og lave skadeprosenter for de største produktgruppene fortsetter i tredje kvartal. Naturskadeerstatningene er lavere enn for fjoråret som følge av en gunstig vær-situasjon.

SpareBank 1 Skadeforsikring hadde et forsikringsteknisk resultat på 568,9 mill. kroner per 3. kvartal 2016, mot et resultat på 734,3 mill. kroner i tilsvarende periode i 2015. Nedgangen på 165,4 mill. kroner skyldes i hovedsak lavere avviklingsgevinster.

Finansresultatet per tredje kvartal 2016 ble 291,6 mill. kroner sammenlignet med 71,3 mill. kroner i samme periode i fjor. Forbedringen skyldes hovedsakelig økt avkastning for obligasjoner og aksjer.

Resultat før skattekostnad per tredje kvartal 2016 ble 787,0 mill. kroner, en nedgang på 110,2 mill. kroner sammenlignet med fjoråret. Skattekostnaden endte på 188,8 mill. kroner. Resultat før andre resultatkomponenter ble 598,2 mill. kroner, mot et tilsvarende resultat per tredje kvartal i 2015 på 658,4 mill. kroner.

Premieutvikling

Brutto premieinntekter ble 3.999,3 mill. kroner per tredje kvartal 2016, en nedgang på 33,1 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Nedgangen skyldes at Eksterne Partnereporteføljen nå er helt ute av selskapet, noe som har gitt en inntektsnedgang 60,1 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Brutto opptjent premie for Privatmarkedet er imidlertid økt med 28,4 mill. kroner. Inntektsøkningen gjelder hovedsakelig produktgruppene Reise og Motor. Inntektene for Reise har økt med 21,4 mill. kroner, mens inntektene for Motor er økt med 13,6 mill. kroner sammenlignet med fjoråret. Årsaken til økningen er i hovedsak en økning i antall forsikrede produkter. Inntektene for Brann Kombinert-produktene er redusert med 10,9 mill. kroner.

Premieinntekt for egen regning ble 3.955,6 mill. kroner per tredje kvartal 2016, en økning på 67,9 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økningen i premieinntekt for egen regning skyldes i hovedsak at selskapet har hatt høyere egenregningsnivå i 2016 enn i 2015.

SpareBank 1 Skadeforsikring har hatt en økning i premiebestanden på 77,0 mill. kroner per tredje kvartal 2016. Bestandsøkningen gjelder Privatmarkedet, hvor LOfavør-produktgruppene Reise, Motor og Ulykke har hatt en spesielt god utvikling. Ved utgangen av tredje kvartal 2016 har SpareBank 1 Skadeforsikring en total bestandspremie på ca 5,3 mrd. kroner.

Skadeutvikling

Selskapets brutto erstatningskostnader, som er summen av årets erstatninger og avviklingsgevinster, endte pr tredje kvartal 2016 på 2.470,0 mill. kroner. Dette er en økning på 121,8 mill. kroner sammenlignet med i fjor.

Økningen skyldes at avviklingsgevinster er 117,2 mill. kroner lavere enn tilsvarende periode i fjor. Avviklingsgevinstene i 2016 gjelder hovedsakelig produktgruppene Motor, Kollektiv Hjem, Brann Kombinert og Yrkesskade.

Brutto erstatninger pr tredje kvartal 2016 er imidlertid redusert med 55,5 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor, til 2.707,7 mill. kroner. Nedgangen skyldes en reduksjon i naturskader med 92,8 mill. kroner, samt en reduksjon i erstatninger for Eksterne Partnereporteføljen med 42,9 mill. kroner. Årets øvrige erstatningskostnader for Privatmarkedet og Bedriftsmarkedet er økt med henholdsvis 65,6 mill. kroner og 12,7 mill. kroner. Økningen skyldes at det har vært et større omfang av vinterrelaterte skader i 2016 enn i 2015, spesielt innenfor produktgruppen Motor. Innenfor Bedriftsmarkedet har det også vært et noe høyere nivå av storskader i 2016 enn i 2015.

Driftskostnader

Totale brutto driftskostnader per tredje kvartal 2016 endte på 863,1 mill. kroner, noe som er en økning på 24,3 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Interne driftskostnader er økt med 35,3 mill. kroner, mens provisjonskostnader er redusert med 11,1 mill. kroner.

Økning i egne driftskostnader gjelder hovedsakelig lønnskostnader på grunn av økt antall ansatte, samt økte markedsføringskostnader. Provisjonskostnadene er redusert som følge av bortfall av provisjon for Eksterne Partnereporteføljen, samt lavere lønnsomhetsprovisjon.

Brutto kostnadsprosent er økt med 0,8 prosentpoeng fra 20,8 prosent til 21,6 prosent per tredje kvartal 2016.

Finansavkastning

Per tredje kvartal 2016 endte netto finansinntekter på 291,6 mill. kroner, mot 71,3 mill. kroner i tilsvarende periode i fjor. Finansavkastningen ble 2,8 prosent mot 0,6 prosent pr tredje kvartal i 2015.

Økningen i finansinntekter sammenlignet med fjoråret skyldes økt avkastning innenfor alle aktivaklassene, men særlig for obligasjoner og aksjer. Reduserte kredittpåslag har gitt en verdiøkning for obligasjonsporteføljen som kompenserer for en lavere løpende avkastning. Aksjeavkastningen per tredje kvartal 2016 ble 4,2 prosent, mot en negativ avkastning på - 6,1 prosent for tilsvarende periode i fjor.

Sikkerhetsavsetning

Som følge av regelverksendringer i forbindelse med Solvens II er sikkerhetsavsetningen oppløst fra og med første januar 2016. Dette er betraktet som en prinsippendring og sikkerhetsavsetningen, hensyntatt utsatt skatt, er derfor regnskapsført direkte mot balansen som annen opptjent egenkapital.

Organisatoriske forhold

I løpet av første kvartal 2016 ble SpareBank 1 Gruppen AS rendyrket til et holdingselskap som vil fokusere på styring og kontroll av datterselskapene. Støttetjenester innen områdene juridisk, økonomi, kommunikasjon og personal med 35 ansatte ble i den forbindelse overført til SpareBank 1 Forsikring AS. SpareBank 1 Skadeforsikring AS kjøper tjenester fra SpareBank 1 Forsikring AS, som fordeler sine kostnader ved utførelsen av leveransen til SpareBank 1 Skadeforsikring AS etter fastsatte nøkler. Støttetjenester innen IT-området ble overført fra SpareBank 1 Gruppen AS til SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, og slike tjenester kjøpes nå fra dette selskapet.

Soliditet og risikoforhold

Det nye Solvens II regelverket trådte i kraft første januar 2016. Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de nye regulatoriske kravene. Selskapets vedtatte måltall for solvensmarginen er 160 prosent, mens siste beregning viser en solvensmargin på 284 prosent.

I tredje kvartal 2016 besluttet generalforsamlingen til SpareBank 1 Skadeforsikring AS å dele ut tilleggsutbytte til eier med 1.150 mill. kroner. Utdelingen vil skje i fjerde kvartal 2016. Solvensmarginen pr 30.06.16 ville vært 219 prosent dersom utdelingen hadde skjedd i andre kvartal 2016.

Styret anser at selskapets forretningsmessige eksponering er godt tilpasset dets risikoevne.

Utsikter for resten av året

Tilfredsstillende risikoseleksjon og risikoprising og et godt markeds- og salgsarbeid har lagt grunnlaget for den underliggende lønnsomheten i SpareBank 1 Skadeforsikring.

SpareBank 1 Skadeforsikring har gjort en omfattende satsing for å utvikle gode nettbaserte forsikringsløsninger og har nå fullautomatiserte salgsløsninger for hovedproduktene. Nytt av året er at bankkunder i SpareBank 1 kan kjøpe forsikringer i nettbanken. En betydelig og stadig økende andel av selskapets salg skjer nå på nettbaserte flater.

Det er forventet at den underliggende lønnsomheten, brukervennlige digitale løsninger og godt markedsarbeid vil bidra til et tilfredsstillende forsikringsresultat for året som helhet. Det er imidlertid alltid en underliggende risiko for at naturskadehendelser og andre større skadehendelser kan føre til svingninger i det forsikringstekniske resultatet. Selskapet har derfor et hensiktsmessig reassuranseprogram som begrenser denne risikoen.

SpareBank 1 Skadeforsikrings finansavkastning per tredje kvartal 2016 er tilfredsstillende med god avkastning innenfor alle aktivaklasser. Selskapet har en robust kapitalforvaltningsmodell og

forventer et vesentlig resultatbidrag fra finansielle investeringer for resten av året, til tross for høy makroøkonomisk usikkerhet.

På bakgrunn av den underliggende resultatutviklingen fra forsikring og finansielle investeringer står selskapet godt rustet med tanke på å sikre tilfredsstillende lønnsomhet for resten av året.

Regnskapet per 30.09.16 er ikke revidert.

Oslo, 21. oktober 2016

Styret i SpareBank 1 Skadeforsikring AS

RESULTATREGNSKAP

Morselskapet			Konsernet		
30.09.2016	30.09.2015	NOK 1 000	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
TEKNISK REGNSKAP					
1. Premieinntekter mv.					
3 999 333	4 032 426	1.1. Opptjente bruttopremier	3 999 333	4 032 426	5 378 893
-43 755	-144 709	1.2 - Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier	-43 755	-144 709	-190 641
3 955 577	3 887 718	Sum premieinntekter for egen regning	3 955 577	3 887 718	5 188 253
1 718	5 949	2. Andre forsikringsrelaterte inntekter	1 718	5 949	8 756
3. Erstatningskostnader					
-2 469 952	-2 348 261	3.1 Brutto erstatningskostnader	-2 469 952	-2 348 261	-3 110 227
-18 145	1 873	3.2 -Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	-18 145	1 873	7 571
-2 488 097	-2 346 388	Sum erstatningskostnader for egen regning	-2 488 097	-2 346 388	-3 102 656
4. Forsikringsrelaterte driftskostnader					
-467 428	-465 186	4.1 Salgskostnader	-467 428	-465 186	-619 405
-395 751	-373 761	4.3 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	-395 751	-373 761	-501 360
-350	20 258	4.4 Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og gevinstandeler	-350	20 258	26 826
-863 529	-818 689	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-863 529	-818 689	-1 093 939
-421	-1 769	5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-421	-1 769	-5 226
605 248	726 820	Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger	605 248	726 820	995 187
6. Endring i avsetning for andre tekniske avsetninger					
-	-	Endring i sikkerhetsavsetning	-	-	10 001
-36 375	7 458	Endring i avsetning til andre tekniske avsetninger	-36 375	7 458	-7 424
-36 375	7 458	Sum endring i sikkerhetsavsetning mv.	-36 375	7 458	2 577
568 873	734 278	7. Resultat av teknisk regnskap	568 873	734 278	997 764
IKKE-TEKNISKE REGNSKAP					
8. Netto inntekter fra investeringer					
60	-	8.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilkn foretak og - felleskontr.foretak	-	-	-
158 454	187 342	8.2 Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler	158 454	187 342	239 724
358	52	8.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	51 577	46 219	57 623
33 231	-297 137	8.4 Verdiendringer på investeringer	47 693	-295 719	-285 026
37 240	146 187	8.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	37 240	146 187	203 105
-3 372	-12 692	8.6 Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	-3 372	-12 692	-21 222
225 972	23 751	Sum netto inntekter fra investeringer	291 593	71 336	194 203
-	93 448	9 Andre inntekter	-	93 448	89 306
-73 499	-1 915	10 Andre kostnader	-73 499	-1 915	-1 893
152 473	115 285	11. Resultat av ikke-teknisk regnskap	218 094	162 870	281 617
721 346	849 562	12. Resultat før skattekostnad	786 967	897 148	1 279 380
-188 758	-238 746	13. Skattekostnad	-188 758	-238 746	-339 889
532 588	610 816	14. Resultat før andre resultatkomponenter	598 208	658 402	939 491
15. Andre resultatkomponenter					
-1 531	8 520	15.3 Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	-1 531	8 520	8 345
317	-2 300	15.8 Skatt på andre resultatkomponenter	317	-2 300	-2 253
531 374	617 036	16. TOTALRESULTAT	596 994	664 621	945 583

BALANSE - EIENDELER

Morselskapet			Konsernet		
30.09.2016	30.09.2015	NOK 1 000	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
		EIENDELER			
		1. IMMATERIELLE EIENDELER			
33 180	27 467	Sum immaterielle eiendeler	33 180	27 467	31 420
		2. INVESTERINGER			
		2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
-	-	2.1.1 Investeringseiendommer	1 263 329	1 227 312	1 239 152
		2.2 Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte			
964 344	964 344	2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	228	228	228
12 678	5 832	2.2.2 Fordringer på foretak og verdipapirer utstedt av datterforetak mv	178	5 832	0
		2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
1 370 201	1 450 790	2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	1 370 201	1 450 790	1 454 767
291 844	146 488	2.3.2 Utlån og fordringer	291 844	146 488	161 741
		2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
1 110 863	1 069 806	2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	1 110 863	1 069 806	1 133 092
6 812 246	7 250 550	2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	6 812 246	7 250 550	7 362 596
52 369	117	2.4.4 Finansielle derivater	52 369	117	113
40 860	10 860	2.4.5 Andre finansielle eiendeler	40 860	10 860	11 336
10 655 404	10 898 787	Sum investeringer	10 942 118	11 161 983	11 363 024
		3. GJENFORSIKRINGSANDEL AV BRUTTO FORSIKRINGSFORPLIKTELSE			
8 659	67 880	3.1 Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	8 659	67 880	67 966
519 792	655 700	3.2 Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	519 792	655 700	619 248
528 450	723 580	Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	528 450	723 580	687 214
		4. FORDRINGER			
1 503 359	1 518 309	4.1.1 Forsikringstakere	1 503 359	1 518 309	1 528 442
-460	-848	4.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	-460	-848	-3 224
39 858	48 142	4.3 Andre fordringer	57 133	73 286	58 506
1 542 757	1 565 604	Sum fordringer	1 560 032	1 590 748	1 583 724
		5. ANDRE EIENDELER			
-	-	5.1 Varige driftsmidler	405	-	-
100 988	144 092	5.2 Bank	200 718	207 955	216 642
2 570	-2 300	5.3 Eiendeler ved skatt	11 763	4 240	11 356
103 558	141 792	Sum andre eiendeler	212 886	212 195	227 998
		6. FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER			
-	5 900		-	5 900	5 900
12 863 350	13 363 129	SUM EIENDELER	13 276 666	13 721 873	13 899 281

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Morselskapet			Konsernet		
30.09.2016	30.09.2015	NOK 1 000	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER					
7. INNSKUTT EGENKAPITAL					
132 000	132 000	7.1 Aksjekapital	132 000	132 000	132 000
367 458	367 458	7.2 Overkursfond	367 458	367 458	367 458
319 243	319 243	7.4 Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243
818 701	818 701	Sum innskutt egenkapital	818 701	818 701	818 701
8. OPPTJENT EGENKAPITAL					
747 213	799 442	8.1.3 Avsetning til naturskadefondet	747 213	799 442	786 177
242 095	259 110	8.1.4 Avsetning til garantiordningen	242 095	259 110	243 613
2 937 752	4 163 277	Sum opptjent egenkapital	3 319 033	4 480 394	3 872 178
3 756 454	4 981 978	Sum egenkapital	4 137 734	5 299 095	4 690 880
9. ANSVARLIG LÅNEKAPITAL					
10. FORSIKRINGSFORPLIKTELSER BRUTTO					
591 110	547 445	Andre tekniske avsetninger	591 110	547 445	560 766
7 392 354	7 613 572	Sum forsikringstekniske avsetninger	7 392 354	7 613 572	7 380 026
11. AVSETNING FOR FORPLIKTELSER					
-3 414	-5 872	11.1 Pensjonsforpliktelser	-3 414	-5 872	-5 219
188 759	238 746	11.2.1 Betalbar skatt	189 702	239 716	83 904
220 537	305 705	11.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	232 673	320 345	232 663
405 882	538 578	Sum avsetning for forpliktelser	418 961	554 188	311 348
13. FORPLIKTELSER					
1 154 868	2 561	13.5 Forpliktelser til foretak i samme konsern	1 154 868	2 561	1 270 923
-7 998	101 478	13.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	-7 998	101 478	43 983
7 361	12 378	13.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	7 361	12 378	17 299
448	23 589	13.4 Finansielle derivater	448	23 589	70 009
140 678	78 450	13.5 Andre forpliktelser	159 634	104 467	84 742
1 295 357	218 456	Sum forpliktelser	1 314 313	244 473	1 486 956
14. PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE					
13 303	10 544	INNTEKTER	13 303	10 544	30 070
12 863 350	13 363 129	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	13 276 666	13 721 873	13 899 281

KONTANTSTRØM

Morselskapet		Konsernet	
30.09.2016	30.09.2015	30.09.2016	30.09.2015
NOK 1 000			
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
721 346	849 562	786 967	897 148
8 262	8 216	8 262	8 216
-	-	-9 715	-20 194
-	-	-14 462	-1 418
-3 777	-13 178	-3 777	-13 178
140 584	296 078	140 584	296 078
1 805	-9 947	1 805	-9 947
-80 717	-50 450	-80 717	-50 450
-1 214	6 220	-1 214	6 220
-	-	-140	119
-	5 588	-	5 588
-	-	-	-5 708
5 066	12 268	-5 715	-
-4 432 264	-7 572 222	-4 432 264	-7 572 222
4 948 718	8 330 508	4 948 718	8 330 508
-245 261	-263 046	-245 261	-263 046
224 000	179 500	224 000	179 500
81 927	423 058	81 927	423 058
-29 524	94 015	-29 524	94 015
-168 210	-660 610	-157 239	-642 105
12 328	-188 337	12 328	-188 337
1 183 069	1 447 224	1 224 562	1 473 845
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
-10 022	-4 756	-10 022	-4 756
-10 022	-4 756	-10 022	-4 756
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
16 629	18 028	-	-
-1 230 462	-1 450 778	-1 230 463	-1 450 778
-1 213 833	-1 432 750	-1 230 463	-1 450 778
-40 786	9 717	-15 923	18 311
141 774	134 376	216 642	189 645
100 988	144 093	200 719	207 956

EGENKAPITAL - KONSERN

	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015	31.12.2014
Aksjekapital	132 000	132 000	132 000	132 000
Overkurs	367 458	367 458	367 458	367 458
Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243	319 243
Annen egenkapital	2 329 725	3 421 842	2 842 388	2 698 033
Sum disponibel egenkapital	3 148 426	4 240 543	3 661 089	3 516 735
Naturskedefond	747 213	799 442	786 177	850 862
Garantiavsetning	242 095	259 110	243 613	261 169
Sum dedikerte fond	989 308	1 058 552	1 029 790	1 112 032
Sum egenkapital	4 137 734	5 299 094	4 690 880	4 628 766
Årets resultat før skatt	786 967	897 148	1 279 380	1 828 985
Skattekostnad	-188 758	-238 746	-339 889	-452 252
Resultat etter skatt	598 208	658 402	939 491	1 376 733
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	-1 531	8 520	8 345	140
Totalresultat	596 994	664 621	945 583	1 376 835
Pliktig avsetning natur	38 964	51 420	64 685	-37 639
Pliktig avsetning garanti	1 518	2 060	17 556	-21 890
Sum pliktige fondsavsetninger	40 482	53 480	82 241	-59 529
Årets resultat etter skatt og pliktige avsetninger	637 476	718 101	1 027 824	1 317 306
Avgitt konsernbidrag	-1 150 000	-	-898 237	-1 059 068
Netto konsernbidrag	-1 150 000	-	-898 237	-1 059 068
Sum årets endring i disponibel egenkapital	-512 524	718 101	129 587	258 238
Direkte føring mot EK SB1	-	-	-	-2 779
Regulering skatt eiendommer tidligere år mot EK	-	-	-1 079	-
Årsoppgjørdisposisjoner eiendommer	-140	119	119	-3 707
Feil 2010-regnskapet, ført direkte mot egenkapital	-	-	-	1
Korreksjon tilbakeføring avskrivning kundefordringer Unison	-	-	-	6 334
Sikkerhetsavsetning til EK	-	-	871 944	881 945
Utsatt skatt sikkerhetsavsetning EK	-	-	-235 425	-238 125
Sum årets endring i disponibel egenkapital etter korr.	-512 663	723 809	770 735	901 906

EGENKAPITAL - MORSELSKAPET

	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015	31.12.2014
Aksjekapital	132 000	132 000	132 000	132 000
Overkurs	367 458	367 458	367 458	367 458
Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243	319 243
Annen egenkapital (fri ek)	1 948 444	3 104 725	2 526 588	2 428 620
Naturskadefond	747 213	799 442	786 177	850 862
Garantiavsetning	242 095	259 110	243 613	261 169
Sum dedikerte fond	989 308	1 058 552	1 029 790	1 112 032
Sum egenkapital	3 756 454	4 981 978	4 375 080	4 359 353
Årets resultat før skatt	721 346	849 562	1 235 002	1 763 996
Skattekostnad	-188 758	-238 746	-342 857	-455 031
Resultat etter skatt	532 588	610 816	892 145	1 308 965
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	-1 531	8 520	8 345	140
Skatt på andre resultatkomponenter	317	-2 300	-2 253	-38
Totalresultat	531 374	617 036	898 237	1 309 068
Pliktig avsetning natur	38 964	51 420	64 685	-37 639
Pliktig avsetning garanti	1 518	2 060	17 556	-21 890
Sum pliktige fondsavsetninger	40 482	53 480	82 241	-59 529
Årets resultat etter skatt og pliktige avsetninger	571 856	670 516	980 478	1 249 539
Avgitt konsernbidrag	-1 150 000	-	-898 237	-1 059 068
Netto konsernbidrag	-1 150 000	-	-898 237	-1 059 068
Sum årets endring i disponibel egenkapital	-578 144	670 516	82 241	190 471
Korrigerings for mye avsatt konsernbidrag til gruppen	-	5 589	5 589	-
Korreksjon tilbakeføring avskrivning kundefordringer Unison	-	-	-	6 334
Sikkerhetsavsetning til EK	-	-	871 944	881 945
Utsatt skatt sikkerhetsavsetning EK	-	-	-235 425	-238 125
Sum årets endring i disponibel egenkapital etter korr.	-578 144	676 105	724 349	840 625

NOTER TIL REGNSKAPET

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 *Delårsrapportering* jf årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper § 6-2. Delårsrapporten gir ikke fullstendige noteopplysninger som er påkrevd i årsregnskapet, følgelig bør delårsrapporten leses i sammenheng med årsregnskapet for 2015. Årsregnskapet for 2015 finnes på internettsiden www.sparebank1.no.

De samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som ble benyttet i årsregnskapet for 2015 er lagt til grunn i delårsrapporten, med unntak av skatt.

Skattekostnaden i delårsregnskapet er basert på nominell skattesats for året. I tillegg tas det hensyn til effekten av fritaksmetoden for aksjer og avsetninger til fond som regnskapsmessig behandles som egenkapital.

Estimater

I utarbeidelsen av delårsregnskapet har ledelsen benyttet estimater som påvirker regnskapstallene. Et område hvor slike estimater er vesentlig er erstatningsavsetning. Estimert på erstatningsavsetning vurderes til et forventningsrett nivå, noe som innebærer at det ikke er en sikkerhetsbuffer innbakt i denne. Kildene til usikkerhet ved estimering er de samme som ved årsoppgjør for 2015. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når eventuelt nytt estimat fastsettes.

Avrundingsdifferanser

Som følge av avrundingsdifferanser kan det være at tall og prosentsatser ikke alltid lar seg summere helt nøyaktig.

Segmentopplysninger

Selskapets virksomhetssegmenter er kontrollert og rapportert i samsvar med kundegruppene. Kundegruppene består av skadeforsikring i det private markedet (PM) og skadeforsikring i næringslivet (BM).

NOK 1000 000	PM	BM	Annet	Resultat inkl natur
	30.09.16	30.09.16	30.09.16	30.09.16
Brutto opptjent premie	3 264,1	644,9	90,4	3 999,3
Brutto påløpne erstatninger	(2 198,7)	(455,5)	(53,4)	(2 707,7)
Brutto gevinst/tap tidligere år	149,9	83,8	4,0	237,7
Driftskostnader	(698,7)	(158,4)	(5,9)	(863,0)
Endring andre tekniske avsetninger	(36,4)	0,0	0,0	(36,4)
Netto reassuranse	0,7	(46,3)	(16,6)	(62,3)
Andre forsikringsrel innt/kostn	0,7	0,2	0,4	1,3
Resultat forsikringsvirksomhet	481,5	68,6	18,9	569,0
Segmenteiendeler:				
Kundefordringer	1 283,4	219,9	0,0	1 503,4
Segmentforpliktelser				
Brutto premiereserver	1 785,0	382,9	39,3	2 207,2
Brutto erstatningsavsetning	2 677,2	1 779,6	137,3	4 594,0

Sesongmessige svingninger

På den forsikringstekniske siden er det lite sesongmessige eller sykliske forskjeller for selskapet totalt. De ulike bransjegruppene kan imidlertid variere med sesongene.

Storskader

Det er meldt om en skade på over NOK 10 mill per tredje kvartal kvartal.

NOTE 2 – VERDSETTELSESHIERARKI

3. kvartal 2016

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
Verdipapirer – holdt for handelsformål	-	1 432	-	1 432
Herav obligasjoner og sertifikater	-	1 432	-	1 432
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	1 998 124	5 964 413	-	7 962 537
Herav aksjer og andeler	1 110 863	-	-	1 110 863
Herav obligasjoner og sertifikater	887 261	5 923 553	-	6 810 814
Herav andre verdipapirer	-	40 860	-	40 860
Finansielle derivater	-	52 369	-	52 369
Herav valutainstrumenter	-	52 369	-	52 369
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 998 124	6 018 214	-	8 016 338
Derivater	-	448	-	448
Herav renteinstrumenter	-	448	-	448
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	-	448	-	448

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Inngående balanse	1	0	-
Avhending	1	0	-
Utgående balanse	-	-	-

Året 2015

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-	-	1	1
Verdipapirer – holdt for handelsformål	-	12 031	-	12 031
Herav obligasjoner og sertifikater	-	1 473	-	1 473
Herav andre verdipapirer	-	10 558	-	10 558
Finansielle derivater	-	113	-	113
Herav renteinstrumenter	-	113	-	113
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 870 731	6 636 405	1	8 507 137
Derivater	-	70 009	-	70 009
Herav valutainstrumenter	-	70 009	-	70 009
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	-	70 009	-	70 009

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Inngående balanse	8	-	24 621
Avhending	-7	-	-24 621
Utgående balanse	1	-	-

Overføring mellom nivå 1 og 2

Finansielle instrumenter til virkelig verdi	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Overført fra nivå 1 til nivå 2	-	1 473	-
Overført til nivå 1 fra nivå 2	-	6 116 558	-

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløp den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Børsnoterte aksjer
- Statsobligasjoner med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Valutaterminer, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Selskapet har en helt ubetydelig post klassifisert under nivå 3.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

NOTE 3 – FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI

NOK 1 000	3. kvartal 2016 Bokført verdi/ virkelig verdi	Året 2015 Bokført verdi/ virkelig verdi
Aksjer og andeler		
Norske aksjer	210 845	206 953
Norske aksjer tilgjengelig for salg	-	1
Utenlandske aksjefond	889 568	901 804
Utenlandske aksjer	10 450	24 333
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	1 110 863	1 133 092
Obligasjoner og sertifikater		
Norske:		
Sum norske obligasjoner og sertifikater	4 932 914	5 215 056
Utenlandske:		
Sum utenlandske obligasjoner og sertifikater	1 879 332	2 147 540
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	6 812 246	7 362 596
Andre verdipapirer		
Andre finansielle eiendeler	40 860	11 336
Sum andre finansielle verdipapirer til virkelig verdi	40 860	11 336
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	7 963 969	8 507 023

NOTE 4 – DERIVATER

NOK 1000	3. kvartal 2016			Året 2015		
	Kontrakt- sum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser	Kontrakt- sum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer	5 341 465	52 369	-	5 509 977	-	70 009
Sum valutainstrumenter	5 341 465	52 369	-	5 509 977	-	70 009
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også	274 100	-	448	364 500	113	-
Sum renteinstrumenter	274 100	-	448	364 500	113	-
Sum finansielle derivater	5 615 565	52 369	448	5 874 477	113	70 009

Oppstilling vedrørende motregningsrett

3. kvartal 2016

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som	
				ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige netto- oppgjør
Valutainstrumenter	52 369	-	52 369	-	52 369
Sum	52 369	-	52 369	-	52 369

Finansielle forpliktelser

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som	
				ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige netto- oppgjør
Renteinstrumenter	448	-	448	0	448
Sum	448	-	448	0	448

Året 2015

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som	
				ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige netto- oppgjør
Renteinstrumenter	113	-	113	-	113
Sum	113	-	113	-	113

Finansielle forpliktelser

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som	
				ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige netto- oppgjør
Valutainstrumenter	70 009	-	70 009	-	70 009
Sum	70 009	-	70 009	-	70 009